

Levering af Cement til *Jacobsen & Petersen*,
Levering af glasserede Lørrør til *A. P. M. Qvist*,
Tjærebetonarbejder (Overtjæring) til *S. A. Bech*, Wilsters-
gade 35,
— (ny Tjærebeton) til *Frants Jørgensen*.

Mødet den 23de April 1903.

134 — 1902. Efter Indstilling af Gasværksudvalget blev følgende Bygningsarbejder ved *det ny Retorthus* i Henhold til Licitation overdraget til efternævnte:

Blikkenslager- og Skiferdækkerarbejdet til *H. Rygaard* for 7846 Kr.,

Snedkerarbejdet til *Aarhus Maskinsnedkeri & Listefabrik* for 1958 Kr.,

Malerarbejdet til *E. Christoffersen* for 723 Kr.,

Glarmesterarbejdet til *E. Buchreitz* for 681 Kr.

225 — 1902. Fra d'Hrr. Købmand *L. Hammerich* og Bankdirektør *Vilcken* var under 21de d. M. modtaget følgende Skrivelse:

»I Erkendelse af den store Betydning en elektrisk Sporvej vil kunne have for Aarhus Bys Udvikling, og da Byens Hovedfærdselsaare samtidig i høj Grad vil kunne forbedres ved en Udvidelse af Gl. Guldsmedgade til en Bredde af 20 Alen, have vi undertegnede i Forbindelse med nogle flere Mænd i Aarhus besluttet eventuelt at oprette et Aktieselskab med det Formaal at anlægge og drive en elektrisk Sporvej.

Vi tillade os derfor i Fortsættelse af de Forhandlinger, d'Hrr. Overretssagfører *Albeck* og Sagfører *P. Vestergaard* have ført med Byraadets Elektricitetsudvalg, at henvende os til det højtærede Byraad med Anmodning om at ville søge Koncession paa Sporvejsdrift og derefter overdrage denne til det eventuelle Aktieselskab.

En af de første Dage skulle vi tillade os at fremkomme med nærmere Forslag til en eventuel Overenskomst med Kommunen, men da Projektets Realisation afhænger af Gl. Guldsmøgades Udvidelse, og da den Sags Gennemførelse igen er afhængig af Koncessionen og, paa Grund af at de vedkommende Ejendomme kun haves paa Haanden i kortere Tid, maa ordnes i Løbet af en Maaned, tillade vi os at anmode det højtærede Byraad om allerede nu at ville andrage Ministeriet for offentlige Arbejder om Koncession for Kommunen paa følgende Rute:

Hans Brogesgade ved Dalgas Avenue, Sct. Pauls Kirkeplads, Bruunsgade, Banegaardsgade, Ryesgade, Søndergade, Clemensbro, St. Torv, Lille Torv, Guldsmøgade, Nørre Allé, Nørregade, Knudriisgade, Østbanetorvet, Skovvejen til Riis Skov ved Saltensbæk.

Det er nemlig den Rute, vi have tænkt os at turde begynde med, idet vi dog straks skulle tilføje, at det for Strækningerne: Dalgas Avenue—Sct. Pauls Kirkeplads og Østbanen—Riis Skov i al Fald foreløbigt kun vil kunne blive med en noget indskrænket Fart de Søgnedage.

For at Planen om Guldsmøgades Udvidelse kan realiseres, er det eventuelle Aktieselskab villigt til dertil at yde et større Pengebidrag, der yderligere tænkes forhøjet med den Sum, hvorfor der vilde kunne erhverves en Stationsgrund ved den nordlige Ende af Linien, for saa vidt Kommunen som sit Bidrag til Erhvervelse af Grund i Guldsmøgade, vederlagsfrit vil overlade Selskabet en Grund paa Marselisborg.

Vi have tænkt os, at Aktieselskabets Bestyrelse skulde bestaa af 5 Medlemmer, hvoraf Byraadet, hvis det ønskes, skulde have Ret til at vælge de 2.

Sporvidden skulde være 1 Meter.

Endelig skulle vi oplyse, at vi paa visse nærmere Betingelser have sikret os finacial Støtte hos Aarhus Privatbank og Privatbanken i København.«

Byraadet vedtog at indgaa med Ansøgning til Ministeriet for offentlige Arbejder om Koncession for Kommunen paa Sporvejsdrift, overensstemmende med Andragerens Forslag.

I Henhold hertil blev der under 25de d. M. afsendt følgende Skrivelse til Ministeriet bilagt en Erklæring fra Politimesteren om, at han ikke fandt noget mod det ansøgte at erindre, naar den gamle Del af Guldsmedgade blev udvidet til en passende større Bredde:

»Byraadet tillader sig herved at anholde det høje Ministerium om Meddelelse af Koncession i Henhold til Lov Nr. 96 af 10de April 1895 paa Anlæg og Drift af en elektrisk Sporvej i Aarhus.

Baade for Kommunen som saadan og for Kommunen som Ejer af betydelige til Salg udlagte Arealer Nord og Syd for Byen vil en Sporvejsforbindelse mellem dens nordlige og sydlige Del formentlig være af den største Betydning. Sporvejen er tænkt ført gennem Byen i nordlig—sydlig Retning ad følgende Gader: Hans Brogesgade ved Dalgas Avenue, Set. Pauls Kirkeplads, Bruunsgade, Banegaardsgade, Ryesgade, Søndergade, Clemensbro, Store Torv, Lille Torv, Guldsmedgade, Nørre Allé, Nørregade, Knudriisgade, Østbanetorvet, Skovvejen til Riis Skov ved Saltens Bæk, som vist paa medfølgende Kort. Da imidlertid elektrisk Sporvognskørsel gennem gamle Guldsmedgade efter Byraadets Formening ikke bør tilstedes, med mindre Gaden udvides til en større Bredde end dens nuværende, og da paa den anden Side Sporvejsprojektets Udførelse er betinget af, at Linien følger den ovenfor angivne Rute, har en Kreds af Mænd, der interessere sig for Sagen, sikret sig de til den nævnte Gades Udvidelse nødvendige Ejendomme.

Under Hensyn til, at disse Ejendomme kun have paa Haanden en kortere Tid, tør Byraadet derfor anmode om, at, saafremt det høje Ministerium maatte

være villigt til at meddele Kommunen den attraaede Koncession paa Anlæg og Drift af elektrisk Sporvej ad den ovenfor angivne Rute, dette da maatte ske inden den 15de n. M., saa at der kunde have Tid til at ordne Erhvervelsen af de ovennævnte Ejendomme inden Udløbet af den herfor satte Frist.

Det tilføjes, at den projekterede Sporvej vil faa en Sporvidde af 1 Meter.«

(Se Mødet den 9de Maj.)

261 — 1902. Fra Sagfører *N. Knudsen* som Formand for Teatrets Kasseudvalg var der under 21de d. M. modtaget følgende Skrivelse:

»I Anledning af det højtærede Byraads Skrivelse af 28de Febr. d. A. har Aktieselskabet Aarhus Teater nu paa en i Gaar afholdt Generalforsamling paa lovmæssig Maade enstemmig vedtaget den af Byraadet til Lovtillæggets § 7, 3die Stykke, ønskede Tilføjelse af Ordene: »og med Byraadets Samtykke«, hvilket jeg som denne Generalforsamlings Dirigent herved attesterer. Idet jeg samtidig meddeler, at samme Generalforsamling har valgt d'Hrr. Etatsraad *A. Meyer*, Overbanemester *N. P. Jensen*, Tømremester *A. K. Sørensen* og Købmændene *Michael Johansen* og *Carl H. Sørensen* til paa Aktionærernes Vegne at indtræde i det nye Repræsentantskab, skal jeg tillige oplyse, at Partialobligationsejerne paa et Møde den 28de f. M. har valgt d'Hrr. Fabrikant *J. Wied*, Købmand *L. Hammerich*, Redaktør *Th. Funch Thomsen*, Direktør *A. Matzen* og Sagfører *N. Knudsen* til paa Partialobligationsejernes Vegne at tiltræde det nye Repræsentantskab, samt at Partialobligationsejerne nu have indbetalt Partialobligationslaanets Beløb, 50,000 Kr., paa Teatrets Konto i Aarhus Privatbank.

Som Formand for Teatrets Kasseudvalg tillader jeg mig derhos at fremsende Teatrets Deklaration til By-

raadet, paategnet under 14de ds., overensstemmende med Byraadets Forlangende, hvilken Paategning er tinglæst i Aarhus Byting den 16de d. M.

Da Teatret saaledes nu har opfyldt samtlige af Byraadet stillede Betingelser, tillader jeg mig at anmode om, *at* det af Byraadet tegnede Aktiebeløb, 50,000 Kr., fradraget Aarhus Kommunes rigtigt opgjorte Tilgodehavende hos Teatret, nu maa blive indbetalt paa Teatrets Konto i Aarhus Privatbank, og *at* Byraadet — om muligt i sit første Møde af Hensyn til den nær forestaaende Behandling af Teatrets Budget — vil vælge de fem Medlemmer, det har Ret til at indsætte i Teatrets Repræsentantskab.«

Til Medlemmer af Repræsentantskabet valgte Byraadet d'Hrr. *Filtenborg, Jak. Jensen, Lottrup, Sabroe og A. Thomsen*, hvorhos det vedtoges at anvise Aktiebeløbet, 50,000 Kr., til Udbetaling med Fradrag af Kommunens Tilgodehavende hos Teatret efter nærmere Opgørelse fra Kæmnerkontoret.

En saadan Opgørelse forelaa i Mødet den 14de Maj, ifølge hvilken Beløbet var bleven berigtiget saaledes:

Teatrets Laan hos Kommunen af 1902 til-

bagebetalt med	12750 Kr. » Ø.
Rente heraf 4 pCt. p. a. fra 28de Februar	
f. A. til 9de Maj d. A.	610 — 58 —
Brolægningsgæld betalt med	5910 — 66 —
Kontant	30728 — 76 —
	50000 Kr. » Ø.

(Se Mødet den 26de Februar.)

326 — 1902. I Skrivelse af 3die d. M. havde »de samvirkende Idrætsklubber« i Aarhus andraget dels om, at al Understøttelse, som fra Kommunens Side maatte blive ydet Idrætten i Aarhus, udelukkende kom »de samvirkende Idrætsklubber« til gode som Fællesorganisationen for Sportsklubberne her i Byen, dels om, at Byraadet vilde tilbagekalde det i sin Tid tagne Forbehold om, at Idrætsklubberne

samtidig med, at de fik overladt en Sportsplads ved Randers Landevej, skulde opgive Benyttelsen af Sandgraven, da Opretholdelsen af dette Vilkaar i høj Grad vilde hæmme Kvindeidrætten, der ikke kunde drives paa den uindhegnede Plads ved Randersvejen.

Idet Byraadet vedtog indtil videre at tillade Benyttelsen af den Del af Sandgraven, som ikke paa anden Maade er optaget, tilsagde man Klubberne som Bidrag til Sportspladsens Indhegning et Beløb af indtil 300 Kr., der vilde blive udbetalt, saa snart en saadan efter Byraadets Skøn forsvarlig Indhegning ved Klubbernes Foranstaltning var tilvejebragt. — Andragendets første Del mente man derimod kun at kunne imødekomme saaledes, at det tilsiges »de samvirkende Idrætsklubber«, at Understøttelse fra Kommunen ikke vil blive ydet særskilt til enkelte Klubber indenfor Organisationen, hvorimod man ikke vilde fraskrive sig Ret til mulig ogsaa at understøtte Idrætsforeninger *udenfor* denne.

(Se Forhdl. for 1902, Side 283.)

3 — 1903. Efter Indstillinger fra vedkommende Udvalg efterbevilgedes forskellige Overskridelser i Regnskabet for 1902 for saa vidt angaar Alderdomsunderstøttelsens, Fattigvæsenets, Gasværkets og Elektricitetsværkets Konti. Med Hensyn til de enkelte Overskridelsers Beløb henvises til Regnskabet bag i Bogen.

12⁷ — 1933. Fra Udvalget for Alderdomsunderstøttelsen var modtaget et i Henhold til Indenrigsministeriets Cirkulære af 14de Januar d. A. udfyldt Skema med Oplysninger om *Alderdomsunderstøttelsen i 1902*, hvilket vil være at indsende til Amtet.

83 — 1903. I Mødet den 5te Marts forelaa en Skrivelse fra *Qvists* analytisk-kemiske Laboratorium her i Byen med Tilbud om for en Betaling af 2000 Kr. aarlig at foretage alle *kemiske Analyser*, som Kommunen maatte finde Anledning til at lade foretage.

Da der ifølge indhentede Erklæringer dels fra Politimesteren og dels fra forskellige Udvalg hidtil kun i ringe Omfang havde været foretaget kemiske Analyser for Kommunens Regning, vedtog Byraadet ikke foreløbig at modtage det foreliggende saa lidt som et senere fremkommet Tilbud af D. D., hvori Betalingen med visse Begrænsninger nedsattes til 1000 Kr. aarlig.

119 — 1903. Efter Indstilling af Brolægningsudvalget tillodes det Ejeren af Ejendommen Nr. 12 paa Strandvejen at indlægge en Sugeledning fra Havet til nævnte Ejendom paa følgende Vilkaar:

- 1. Tilladelsen gives kun midlertidig og skal til enhver Tid kunne tages tilbage.
2. Ledningen lægges i den af Brolægningsudvalget angivne Retning.
3. Skulde Kommunen senere ønske Ledningen flyttet, skal Andrageren uopholdelig og paa egen Bekostning foretage Flytningen efter Byraadets nærmere Anvisning.
4. Kommunen skal uhindret af Ledningen kunne foretage Opfyldninger og Arbejder udenfor den nuværende Kystlinie og skal ingen Forpligtelse have til at sørge for Tilførsel af salt Vand til Ledningen.«

130 — 1903. I Skoleudvalgets Indstilling om Efterbevilling af Overskridelser i Skolevæsenets Regnskab for 1902 fandtes en Bemærkning om, at Overskridelserne paa de to Lønningskonti 1. b. og 1. c. for den væsentligste Del hidrørte fra, at man, da Budgettet i 1901 blev lagt, havde forudsat, at de i Skoleloven af 24de Marts 1899 § 24, jfr. § 32 c omhandlede personlige Lønningstillæg, der for Kommunens Vedkommende havde udgjort ca. 1600 Kr., vilde blive refunderede af Statskassen, hvilket imidlertid ikke skete, idet Udvalget i Henhold til en af Ministeriet senere given Fortolkning af Loven i Anledning af et af Frederiksberg Kommune fremsat Krav paa Refusion havde anset det

for unyttigt at gøre noget Krav gældende overfor Statskassen.

Ved Sagens Behandling i Mødet den 5te f. M. blev der rejst Tvivl om, hvor vidt man skulde akkviescere ved den af Ministeriet saaledes trufne Afgørelse, hvorfor dette Spørgsmaal blev udsat til senere Beslutning.

Efter en nærmere Undersøgelse af Sagen udtalte Formanden i nærværende Møde, at Ministeriets ovenfor nævnte Afgørelse maatte anses for at være i Overensstemmelse med Loven.

Den Løn, der i de nærværende Tilfælde er tillagt de paagældende i Henhold til Skolelovens Bestemmelse i § 20, 3die Stykke, er nemlig ikke lavere end den, som de tidligere oppebar, og der kan saaledes ikke blive Spørgsmaal om de i Lovens § 24 omhandlede personlige Lønningstillæg. Naar Udvalget for Skolevæsenet har antaget det modsatte, hidrører det formentlig fra, at Udvalget ved Udtrykkene i § 24 om Lønning »efter nærværende Lovs Bestemmelser« kun har set hen til Lønningssatserne i § 20, 1ste Stykke, der ere lavere end de af de paagældende tidligere oppebaarne Lønninger, men overset, at »nærværende Lovs Bestemmelser« ogsaa omfatte de ifølge Lovens § 20, 3die Stykke, af Ministeriet sanktionerede højere Lønninger, som en Kommune tillægger sit Lærerpersonele.

Byraadet sluttede sig til Formandens Udtalelser.

142 — 1903. Et Andragende fra »Arbejdernes Fællesorganisation« om Tilladelse til at afholde Folkefest i »Venne-lyst« den 1ste n. M. blev overgivet Udvalget for Byens og Omegns Forskønnelse til Bevilgelse paa de sædvanlige Vilkaar.

146 — 1903. Efter Indstilling af Brolægningsudvalget blev Leveringen af 330 løb. Fod Beton-Kloakrør til en Ledning i Nørre Allé overdraget den ved Licitationen lavest bydende: *A. Thomsen* for 605 Kr.

147 — 1903. I Henhold til et derom foreliggende An-

dragende fra Haandværkerforeningen og samtlige Handelsforeninger i Aarhus vedtog man at indgaa til Indenrigsministeriet med Andragende om Ophævelse efter Næringslovens § 14 af Forbudet mod, at der drives Handel og Haandværk indenfor en Afstand af henholdsvis 1½ og 1 Mil fra Købstadens Grænse.

Det tilføjes, at Ministeriet i Skrivelse til Amtet af 23de Maj, kommuniceret Byraadet den 27de s. M., ophævede det ommeldte Forbud.

Mødet den 30te April 1903.

432 — 1898. I Henhold til en over en Del af Stenhuggerarbejdet til det ny Alderdomsasyll afholdt Licitation antoges det fra *Brødrene Villefrance* i Nørre-Sundby fremkomne laveste Tilbud lydende paa 6894 Kr. 50 Øre.

109 — 1903. I Anledning af et af Gartner *H. Nielsen* indsendt Andragende om, at den i sin Tid ved Indkørselsvejen til hans Ejendom, »Reginehøjgaard«, opstillede Olie-lygte maatte blive betjent ved Kommunens Foranstaltning (se Forhdl. 1898, S. 78), havde Gasværksudvalget i sin over Andragendet afgivne Erklæring udtalt, at Grunden til, at man i sin Tid havde imødekommet Ønsket om at faa den ommeldte private Vej forsynet med en offentlig Lygte, havde været den, at »Reginehøjgaard« paa dette Tidspunkt afgav Beboelse for 4 Familier, hvoriblandt en af Kommunens Renovationsentreprenører. Da Forholdene nu var væsentlig forandrede, idet to af Familierne, deriblandt Renovationsentreprenøren, ikke længere boede paa Ejendommen, skønnede Udvalget ikke, at der var nogen Anledning for Kommunen til at sørge for Indkørselens Oplysning.

Byraadet tiltraadte Udvalgets Anskuelse, hvorefter Andragendet afsloges.